Affaldsplan 2013-2024

"DEN KORTE UDGAVE"

FORSLAG

Aabenraa Kommune

FORORD

Affaldet er vores fælles ressourcer globalt og lokalt

I Aabenraa Kommune tager vi ressource- og miljøproblemerne alvorligt og forsøger at gøre noget ved dem – også selv om udfordringerne er globale. For nok er affaldsproblematikken verdensomspændende, men den er også national, regional og lokal. Det samme gælder løsningerne.

Lokalt kan vi nemlig gøre en stor og afgørende forskel. Det er lokalt, at elementerne i regeringens affaldsstrategi skal udmønte sig i konkrete løsninger, og det er her, man skal se EU's mål for frasortering af emballage, batterier mv. blive til virkelighed.
I Aabenraa Kommune overholder vi allerede nu de vigtigste målsætninger fra både EU og regeringens side. Vi kan altså se lidt længere frem. For vejen er stadig lang til den dag, hvor vi ikke længere taler om affald men udelukkende om vigtige ressourcer. Samtidig handler affaldshåndtering ikke kun om at skåne miljøet og servicere borgerne. Det handler også om arbejdspladser, vækst og økonomi. Det skal være rentabelt at genbruge affaldets ressourcer. Affaldshåndtering vil i fremtiden være et vækstområde, hvor de kommuner, der er gode til at udvikle nye løsninger og effektivt forvalte affaldet som ressourcer, vil have en enestående mulighed for at skabe vækst og nye grønne arbejdsplader i deres område. Det vil vi i Aabenraa Kommune, og det viser affaldsplanen for 2013-24.

Den nye affaldsplan afløser Kommunens hidtidige affaldsplan 2009-2020. Denne plan har sikret, at vi i Aabenraa Kommune har opnået gode resultater, som vi nu kan udvikle og bygge videre på. Affaldsplanen 2013-2024 udstikker således de overordnede visioner for affaldshåndteringen i Aabenraa Kommune frem til 2024 med konkrete initiativer for perioden 2013-2018. Herefter prioriteres initiativer for de sidste seks år.

Tove Larsen
Borgmester

Niels Johannesen
Kommunaldirektør

Aabenraa Kommune

Affaldsplan 2013-2024

"DEN KORTE UDGAVE"

INDHOLD

INDLEDNING

Indledning ..... s. 4

VISIONER

Optimal udnyttelse af affald som ressource ..... s. 6
Vision Miljø ..... s. 7
Vision Service ..... s. 8
Vision Ressourcer ..... s. 9

AFFALDSPLANENS TEMAER

Affaldsindsamling i etageboliger ..... s. 11
Øget bevidsthed om direkte genbrug ..... s. 12
Farligt affald ..... s. 14
Erhvervsaffald ..... s. 15
Genbrugspladser ..... s. 16
Bioaffald ..... s. 18
Overblik og økonomiske konsekvenser ..... s. 20

KORTLÆGNING

Opgørelse over mængder af affald,
der produceres i Aabenraa Kommune ..... s. 22
Forbrænding ..... s. 24
Genbrugsbeholderen virker ..... s. 25
Oversigt over affaldsordninger i Aabenraa Kommune .... s. 26
Oversigt over deponerings- og forbrændingsanlæg,
som Aabenraa Kommune anvender eller anviser til ..... s. 27

Aabenraa Kommunes Affaldsplan 2013-2024

I Aabenraa Kommune er affald ikke bare affald – det er en vigtig ressource, der har stor betydning for vores fælles miljø og fremtid.

For faktum er, at presset på jordens naturlige ressourcer vokser samtidig med, at miljøet belastes af vores stigende forbrug. Heldigvis vokser vores evne til at udvikle nye og bæredygtige måder at håndtere vores affald på og begrænse ressourcespildet også. Vi bliver for hver dag dygtigere til at genindvinde, genanvende og genbruge.

Aabenraa Kommunes Affaldsplan 2013-2024 er vores plan for, hvordan vi frem til 2024 på én gang udnytter ressourcerne i vores affald bedst muligt og sikrer, at affaldshåndteringen ikke belaster vores fælles miljø mere end højst nødvendigt. Samtidig er affaldsplanen også vores vision og konkrete handlingsplan for, hvordan vi sikrer et højt serviceniveau for kommunens borgere, så hver enkelt af os let kan tage medansvar for naturens ressourcer.

Affaldsplanen indeholder således rammerne for Aabenraa Kommunes affaldsplanlægning 2013-2024 og bliver brugt som et styrings- og planlægningsværktøj. Den udstikker de mål, vi har sat os for affaldsområdet, og viser vejen dertil.

AFFALDSPLANENS TILBLIVELSE

Aabenraa Kommunes Affaldsplan 2013-2024 er udarbejdet i dialog med nogle af kommunens borgere. Selv om det overordnede ansvar for affaldet i Aabenraa Kommune tilfalder Kommunen, er borgernes opbakning og involvering en forudsætning for succes. Det er nemlig den enkelte borger og virksomhed, der hver dag træffer beslutningen om, hvordan det daglige affald skal sorteres, håndteres og sendes videre i systemet.

Derfor har borgerinddragelse været en integreret del af udarbejdelsen af affaldsplanen. Der er således afholdt workshops med deltagelse af f.eks. private husstande, virksomheder, boligforeninger, Det Grønne Råd, Seniorrådet, politikere og affaldsbranchen. Desuden er sociale medier blevet brugt som idé- og diskussionsforum. Alle har dermed haft mulighed for at medvirke til affaldsplanens tilblivelse, ligesom alle kan give deres mening til kende i høringsfasen.

AFFALDSPLANENS INDHOLD

Affaldsplanen består af to dele. Den, du nu sidder med, er den korte version, hvor du hurtigt kan danne dig overblik over henholdsvis visioner, konkrete initiativer i affaldsplanen samt kortlægning af affaldsmængder og ordninger i kommunen.

Den lange version er en bagvedliggende affaldsplan, hvor der findes langt flere detaljer og oplysninger om f.eks. lovgivningsmæssige rammer, direktiver, affaldshierarki, prognoser og kapacitet. Den lange version er tilgængelig på Aabenraa Kommunes hjemmeside www.aabenraa.dk.

VÆRD AT VIDE

Aabenraa Kommune har det overordnede ansvar for alt husholdningsaffald i kommunen. Desuden har kommunen ansvaret for at anvise erhvervsaffald til forbrænding og deponi.
Ansvaret for indsamling, håndtering og behandling af affaldet har kommunen valgt at placere hos kommunens forsyningsselskab Arwos, der er 100 % ejet af Aabenraa Kommune. Derfor har kommunen også bedt Arwos om at udarbejde et forslag til Affaldsplanen, der skal godkendes af byrådet, hvorefter Arwos står for udførelsen af de vedtagne initiativer.

VÆRD AT VIDE

Ifølge affaldsbekendtgørelsen er alle danske kommuner forpligtet til at lave en 12-årig affaldsplan, der opdateres hvert 6. år. Planen skal indeholde en kortlægningsdel, en målsætningsdel og en planlægningsdel. Affaldsplanen omfatter affald fra husholdninger. Kommunen er ikke længere ansvarlig for anvisning af det genanvendelige affald fra virksomheder og offentlige institutioner. Derfor omhandler denne affaldsplan kun få aspekter af erhvervsaffaldet.

I Aabenraa Kommune sikrer affaldsplanen, at indsamling, håndtering og behandling af affald og genbrugelige ressourcer sker efter grundige overvejelser og hensyntagen til miljø, service og økonomi.

Visioner

Optimal udnyttelse af affaldet som ressource

På de følgende sider finder du vores fælles visioner for affaldshåndteringen i Aabenraa Kommune. Visionerne er baseret på såvel eksisterende som forventet kommende lovgivning fra EU og Folketinget.

Vi har i alt tre visioner, der samlet skal optimere vores affaldshåndtering i Aabenraa Kommune mest muligt. Indsamling og behandling skal ske under hensyntagen til mindst mulig miljøbelastning og bedste udnyttelse af ressourcerne i affaldet. Vi stræber efter et højt serviceniveau og en enkel tilgang, så alle får lyst til at gøre det rigtige med affaldet.

MILJØ

Vores affaldsordninger skal belaste miljøet mindst muligt

SERVICE

Vores affaldsordninger skal være lette at bruge og have et højt serviceniveau

RESSOURCER

Vores affaldsordninger skal udnytte ressourcerne i affaldet bedst muligt

Indsamling, håndtering og behandling af affald er ikke kun godt. Det koster også energi og ressourcer at gennemføre. Derfor har vi i Aabenraa Kommune den holdning, at vi ikke skal genbruge for enhver pris. Miljøbelastningen ved affaldsordningerne skal kunne forsvares, og vi skal prioritere vores indsats, så vi sikrer det optimale forhold mellem genbrug og miljømæssig gevinst.

VISIONEN

Vores affaldsordninger skal belaste miljøet mindst muligt

VI SKAL

- Vi skal sikre, at indsamling, håndtering og behandling af vores affald sker med størst muligt hensyn til miljøet – men også til lønsomheden
- Vi skal i det nødvendige omfang kigge på affaldsmaterialerne i et livscyklusperspektiv, så vi sikrer, at indsatsen koncentreres, hvor den giver størst mulig miljømæssig gevinst
- Vi skal ud fra livscyklusvurderinger stille krav om miljømæssig bæredygtighed til både os selv og dem, vi afsætter affaldsfraktionerne til
- Vi skal sikre, at det særligt miljøskadelige affald bliver sorteret og behandlet korrekt helt fra indsamlingen hos borgerne til slutbehandlingen

VISION SERVICE

Behovet for service- og affaldsløsninger afhænger af borgernes individuelle situation. Det har f.eks. stor betydning, om man bor i hus eller lejlighed – og om man er en storfamilie eller bor alene. I dag kan borgerne, der bor i egen bolig, vælge forskellige beholderstørrelser eller få tømt skraldespanden oftere i sommerperioden.

For brugerne er det vigtigt, at det er let at sortere affaldet. For os er det vigtigt, at alle sorterer rigtigt og skiller sig af med affaldet på den rigtige måde – også i de situationer, hvor praktik og en velfungerende dagligdag vejer tungere end overvejelser om affaldets videre vej og miljøhensyn. Det skal med andre ord være let at gøre det rigtige, også selv om man ikke interesserer sig for, hvad der sker med affaldet. Derfor skal vi kende brugernes behov og ønsker til service- og affaldsløsninger afhængig af boligform og husstandsstørrelse.

VISIONEN

Vores affaldsordninger skal både være lette at bruge og være kendetegnet af et højt serviceniveau

VI SKAL

Vi skal løbende evaluere de valgte affaldsløsninger og følge op på, om de lever op til borgernes forventninger

Vi skal tage initiativ til at samarbejde med f.eks. boligforeninger om at optimere netop deres behov for affaldsløsninger med fokus på øget service for borgerne samt øget fokus på sortering og genbrug

VISION RESSOURCER

Mange af de råstoffer, der bruges i dag, er begrænsede ressourcer. Og selv om nye reserver kan opdages, eller forbruget af ressourcerne kan ændre sig, er det vigtigt at udvikle løsninger til genanvendelse af råstofferne.

Vi bliver hele tiden bedre til at genanvende jordens naturlige ressourcer, og hvad der i dag betragtes som affald, kan i fremtiden blive vigtige ressourcer. F.eks. brænder vi i dag organisk affald, men i fremtiden kan det vise sig at være en bæredygtig løsning at sende næringsstofferne i organisk affald tilbage i det naturlige kredsløb.

Vi skal derfor konstant vurdere, hvordan vi kan udnytte affaldet endnu mere, end vi gør i dag, og hvordan vi både gør det så effektivt og miljørigtigt som muligt.

VISIONEN

Vores affaldsordninger skal udnytte ressourcerne i affaldet bedst muligt

VI SKAL

Vi skal have fingeren på pulsen og holde øje med, hvornår det bliver økonomisk fordelagtigt at genanvende i stedet for at deponere eller forbrænde

Vi skal følge afsætnings- og genanvendelsesmulighederne tæt for både de materialer, der i dag kan afsættes til genanvendelse, og dem der ikke kan

Vi skal sørge for, at så mange produkter og materialer som muligt lever videre som direkte genbrug og på den måde begrænse affaldsmængden

Affaldsplanens temaer

På de følgende sider finder du affaldsplanens konkrete initiativer, der skal sikre, at vores tre visioner om henholdsvis minimering af miljøbelastning, bedre udnyttelse af ressourcer, samt høj og målrettet service bliver til virkelighed.

Affaldsplanens initiativer er inddelt i seks temaer:

- Etageboliger
- Øget bevidsthed
- Farligt affald
- Erhvervsaffald
- Genbrugspladser
- Bioaffald

De seks temaer imødekommer de lovforslag, vi forventer kommer fra Folketinget og EU. Derudover har det været afgørende, at fokus på service, miljø og lønsomhed fastholdes og øges gennem forskellige initiativer.

VÆRD AT VIDE

I 2011 blev der indsamlet og afleveret ca. 49.314 ton affald fra husholdninger i Aabenraa kommune – svarende til ca. 825 kg pr. indbygger.

TEMA

Affaldsindsamling i etageboliger

I Aabenraa Kommune er der ca. 4.100 etageboliger. Til forskel for andre husstande deler beboerne f.eks. skraldespande og genbrugsbeholdere, og affaldssorteringen foregår typisk i affaldsrum eller affaldsgårde.

Både sorterings- og genbrugsgrad samt indsamling af farligt affald tegner til at være lavere i etageboliger end i andre boligformer. Derfor efterlyser flere beboere selv bedre løsninger på affaldssorteringen. Dette behov ønsker Aabenraa Kommune at imødekomme til gavn for både borgere og miljøet.

INITIATIVER:

DIALOG MED BOLIGFORENINGER

Beboerne i Aabenraa Kommunes boligforeninger skal tages med på råd og selv være med til at identificere muligheder og løsninger. De ved, hvad der skal til for at lette affaldssorteringen i deres hverdag. Derfor skal fremtidige tiltag tage udgangspunkt i deres erfaringer og virkelighed.

Udvalgte boligforeninger inviteres til at indgå i dialog med Arwos omkring affaldssortering og -håndtering i 2014. Herpå arrangeres workshops og møder med bl.a. beboere, ejer, vicevært og forsyningsselskab, der skal munde ud i konkrete forslag til forbedring af de eksisterende affaldsordninger.

BRUGER- OG ADFÆRDSANALYSE

I Aabenraa Kommune vil vi hellere vide fremfor at gætte på hvilke udfordringer, vi kan være borgerne behjælpelige med og hvilke ordninger, der vil være lettest at benytte med størst miljømæssig bonus. Derfor vil vi gennemføre en bruger- og adfærdsanalyse i en udvalgt etageejendom i løbet af 2014-2015. Analysen skal sikre, at affaldsordningerne tilpasses og forbedres, så de i højere grad passer til behovet.

PILOTPROJEKT

På baggrund af den tætte dialog med boligforeningerne og analysen vil Arwos udvælge en etageejendom, der skal være rammen om et pilotprojekt i løbet af 2014-2015.

TEMA

Øget bevidsthed om direkte genbrug

Direkte genbrug er den absolut bedste måde at værne om miljøet og undgå ressourcespild. Derfor ligger direkte genbrug øverst i det affaldshierarki, som vi på både nationalt og EU niveau arbejder efter. At forebygge at affaldet overhovedet opstår, er derfor en topprioritet set ud fra såvel et miljø- som ressourcemæssigt perspektiv.

Derfor spiller alle initiativer inden for direkte genbrug en meget vigtig rolle. Det gælder f.eks. for Aabenraa Kommunes to genbrugsbutikker samt de butikker og genbrugsinitiativer, der drives af af private virksomheder og frivillige organisationer. Genbrugsbutikkerne sikrer, at ting og sager genbruges, i stedet for at blive brændt. Dermed begrænses både affaldsmængden og ressourceforbruget. I Aabenraa Kommune vil vi derfor sætte øget fokus på direkte genbrug.

INITIATIVER:

MARKEDSDAGE

En til to gange om året inviteres alle borgere til genbrugsmarkedsdage i tilknytning til Genbrugsbutik Aabenraa.
Her kan borgerne hente inspiration og viden om direkte genbrug gennem f.eks. udstillinger, information om indsamlingsordninger, byttemarked, kreative indspark og meget mere.

GENBRUGSWORKSHOP

I 2014 afholdes der en genbrugsworkshop i Genbrugsbutik Aabenraa, og i de følgende år mellem to og fire workshops årligt. Genbrugsworkshoppen skal f.eks. inspirere til, hvordan gamle materialer kan få helt nyt liv, og borgerne skal have mulighed for at få hands on erfaring med f.eks. upcycling* og møbel-hack*. Gamle møbler kan eksempelvis bruges til andet og mere, end de oprindeligt var tænkt som. Råkostjern kan forvandles til lamper, den gamle cykel kan pimpes*, og reolsystemet kan blive til et skrivebord. Gennem de planlagte workshops får kommunens borgere mulighed for selv at forvandle deres gamle ting og sager og samtidig få et unikt indblik i, hvordan deres kasserede møbler bliver til moderne inventar i andres hjem.

**) Upcycling betyder at give gamle ting og sager helt nyt liv uden at skille dem ad eller nedbryde dele af det oprindelige materiale.*
Møbel-hack er en ny trend, hvor gamle møbler bygges om til helt nye og får andre funktioner.
Pimpe vil sige at give genbrugsmaterialer en make-over med enkle virkemidler, så tingene fremstår moderne og tidssvarende.

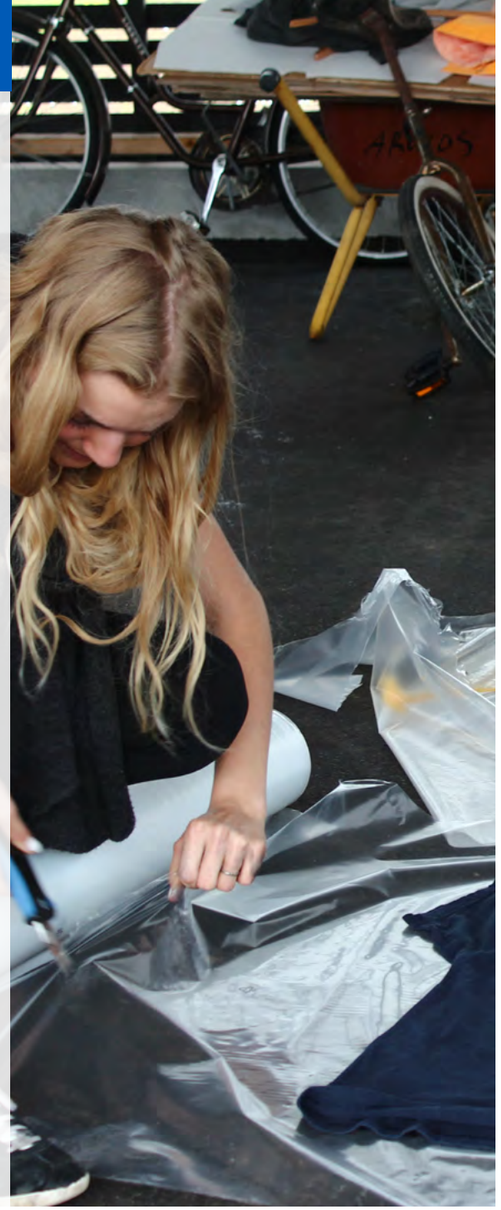

VÆRD AT VIDE

I Arwos' genbrugsbutikker i Aabenraa og Padborg bliver der hver dag indleveret mellem to og tre tons ting og sager, hvoraf hovedparten ellers ville være blevet sendt til forbrænding eller deponi.

VÆRD AT VIDE

Som borger i Aabenraa Kommune kan du få afhentet ting og sager til direkte genbrug på din privatadresse helt gratis. Tingene vil herefter blive solgt i en af Kommunens Genbrugsbutikker.

TEMA

Farligt affald

Farligt affald som batterier, sparepærer og rester af maling, kemikalier og medicin udgør en risiko for både miljø og mennesker, hvis det ikke indsamles og viderebehandles korrekt. Derfor vil vi i Aabenraa Kommune sætte fokus på, at det farlige affald afleveres korrekt i stedet for at ende i skraldespanden eller i afløbet.

INITIATIVER:

EVALUERING AF NUVÆRENDE ORDNINGER

I løbet af 2013-2014 skal der gennemføres en kortlægning og evaluering af de ordninger for farligt affald, der i dag eksisterer via genbrugspladser og henteordningen. En del af opgaven vil være at undersøge restaffaldets sammensætning og derved få konkret og brugbar viden om hvilket og hvor meget farligt affald, der ikke sorteres og indleveres korrekt. Undersøgelsen vil munde ud i eventuelle ændringer og forbedringer af de nuværende ordninger.

PILOTPROJEKT FARLIGT AFFALD

På baggrund af evalueringen af de nuværende ordninger, udvælges et eller flere indsatsområder, hvor der udføres et pilotprojekt frem til 2015. Herefter gennemføres der brugerundersøgelser for at sikre, at eventuelle nye ordninger imødekommer borgernes behov.

VÆRD AT VIDE

I Aabenraa Kommune indsamlede vi i 2011 18.352 kg. batterier. Det svarer til 672 g per husstand. På landsplan indsamles der 532 g batterier per husstand, så det vil sige, at vi i Aabenraa Kommune ligger 26 % over landsgennemsnittet. En stor del af de batterier, som ikke indsamles, afleveres på genbrugspladsen som en integreret del af elektronisk affald, f.eks. batterier i mobiltelefoner, eltandbørster og bærbare computere.

TEMA

Erhvervsaffald

Kun få hundrede virksomheder i Aabenraa Kommune benytter i dag områdets genbrugspladser. Det skyldes, at der er fri konkurrence på markedet. Således er der flere private modtagere af erhvervsaaffald i kommunen, og mange virksomheder får derfor afhentet papir, pap, forbrændingsegnet affald og metaller direkte på virksomhedens adresse.

Genbrugstaksterne for virksomheders brug af genbrugspladserne er sat ned pr. 1. januar 2013. Derfor forventes det, at virksomhedernes brug af genbrugspladserne vil øges i de kommende år.

INITIATIVER:

DIALOG MED ERHVERVSLIVET OM BRUG AF GENBRUGSPLADSER

For at imødekomme erhvervslivets behov for indretning af og afleveringsmuligheder på Aabenraa Kommunes genbrugspladser, skal der gennemføres minimum et dialogmøde med erhvervslivet hvert andet år. Målet er at udvikle genbrugspladsernes service og muligheder til gavn for områdets virksomheder i takt med deres stigende brug af genbrugspladserne.

VÆRD AT VIDE

Da virksomhederne frit kan vælge mellem godkendte behandlingsanlæg og affaldsindsamlere på tværs af kommunegrænser, er genanvendeligt erhvervsaffald ikke omfattet af de kommunale regulativer. Af samme grund har kommunen ikke adgang til præcis viden om affaldsmængderne fra områdets erhvervsliv.

VÆRD AT VIDE

Vi vurderer, at 7 % af affaldet, der modtages på genbrugspladserne, stammer fra erhvervskunder. Det svarer til 2.311 ton affald.

TEMA

Genbrugspladser

Størstedelen af affaldet fra husholdninger afleveres til Kommunens genbrugspladser. Jo bedre affaldet sorteres på genbrugspladserne, jo bedre bliver økonomien for affaldshåndteringen. En effektiv håndtering af affaldet giver mindre ressourcespild, bedre miljømæssig effekt og bedre indtjening, fordi mere affald kan videresælges.

Med andre ord er det helt afgørende, at områdets genbrugspladser fortsat udvikles til at følge med udviklingen inden for affaldssortering og borgernes behov. Dette kræver løbende renovering og modernisering af kommunens genbrugspladser, så det bliver nemmere for borgerne at sortere og bortskaffe deres affald.

INITIATIVER:

AFKLARING AF RENOVERINGSBEHOV

Der skal skabes overblik over, hvordan vi med investeringer i vores genbrugspladser kan opnå bedst mulig effekt for miljø, økonomi og service. Derfor er det vigtigt at afdække renoveringsbehovet for genbrugspladserne i Padborg, Kobro, Kliplev og Tumbøl.

RENOVERING AF GENBRUGSPLADSER

På baggrund af den dybdegående analyse af renoveringsbehovene på de fire genbrugspladser skal renoveringen igangsættes og forløbe i perioden 2014-2016.

KOMPOSTUDLEVERINGSANLÆG

Udlevering af kompost er en særdeles populær ordning, som mange borgere og landmænd i Aabenraa Kommune benytter sig af. For at lette borgernes adgang til komposten, indkøbes der et udleveringsanlæg til kompost. Det nye anlæg betyder, at borgerne ikke længere skal have besvær med at skovle de mange kilo kompost, men i stedet kan få læsset traileren automatisk for et symbolsk beløb.

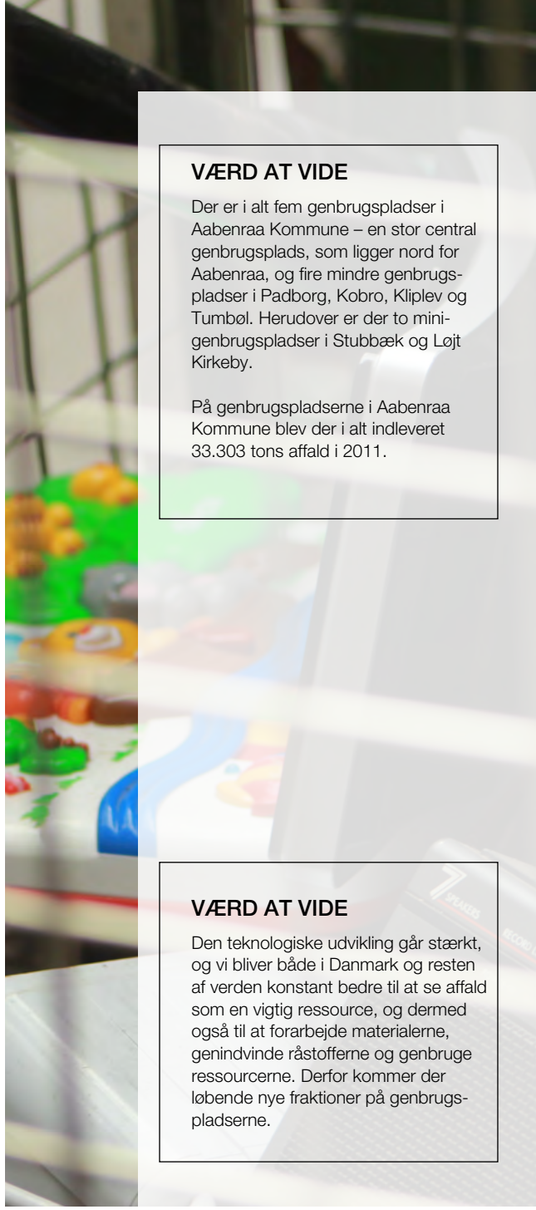

VÆRD AT VIDE

Der er i alt fem genbrugspladser i Aabenraa Kommune – en stor central genbrugsplads, som ligger nord for Aabenraa, og fire mindre genbrugspladser i Padborg, Kobro, Kliplev og Tumbøl. Herudover er der to mini-genbrugspladser i Stubbæk og Løjt Kirkeby.

På genbrugspladserne i Aabenraa Kommune blev der i alt indleveret 33.303 tons affald i 2011.

VÆRD AT VIDE

Den teknologiske udvikling går stærkt, og vi bliver både i Danmark og resten af verden konstant bedre til at se affald som en vigtig ressource, og dermed også til at forarbejde materialerne, genindvinde råstofferne og genbruge ressourcerne. Derfor kommer der løbende nye fraktioner på genbrugspladserne.

TEMA

Genanvendelse af bioaffald

Genanvendelse af biologisk affald står meget højt på den politiske dagsorden. Det forventes, at man kan udnytte energien i det biologiske affald bedre, og at der kan trækkes fosfat tilbage til udbringning på landbrugsjord.

Med al sandsynlighed kommer der en ændring af lovgivningen, der fremmer, at den organiske del af dagrenovationen skal bioforgasses og genanvendes i stedet for at blive brændt. Lovgivningen forventes at omfatte separat indsamling af bioaffald fra husholdninger.

INITIATIVER:

BIOAFFALDSPROJEKT

I Aabenraa Kommune har vi siden 2012 været en del af et grænseoverskridende projekt og samarbejde om bioaffald. Med projektet har vi påbegyndt forberedelsen til en fremtid, der kan indebære en separat indsamling og behandling af organisk affald.

Projektet har til formål at kortlægge, hvordan vi bedst kan indsamle og behandle bioaffald fra husholdninger. Projektet, der kan følges på www.crossborderbiowaste.eu, omfatter bl.a. miljøvurderinger, organisering og økonomi og analyserer således, hvordan indsamling og behandling kan udføres, så det belaster miljøet mindst muligt.

Projektet er støttet af EUs INTERREG 4 A-program Syddanmark-Schleswig-K.E.R.N. med midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og gennemføres sammen med to andre sønderjyske og to tyske affaldsselskaber samt Danmarks Tekniske Universitet (DTU Miljø).

OVERVÅGNING AF UDVIKLINGEN PÅ LOVGIVNINGSOMRÅDET

Den kommende danske og EU lovgivning på bioaffaldsområdet har afgørende og bestemmende betydning for de initiativer, vi i fremtiden skal søsætte i Aabenraa Kommune. Derfor vil vi i kommunen følge udviklingen og lovgivningen nøje, så vi er i stand til løbende at vurdere behovet for nye affaldsordninger og igangsætte de nødvendige forberedelser.

Affaldsplanens initiativer: Overblik og økonomiske konsekvenser

OVERBLIK OVER AFFALDSPLANENS INITIATIVER

Tabel 1

Tidsplan og oversigt over forventede udgifter i planperioden for affaldsplanens initiativer samt renovering og modernisering af eksisterende anlæg. Kun initiativer for perioden frem til 2018 er beskrevet. Planen revideres i 2018, hvorefter nye initiativer igangsættes.

TEMA	INITIATIV	TIDSPLAN		
		2014	2015	2016-2018
Etageboliger	Dialog med boligforeninger	●		
	Adfærdsanalyse	●		
	Pilotprojekt, forbedrede ordninger	●		
Øget bevidsthed	Markedsdage	●	●	●
	Genbrugsworkshop	●	●	●
Farligt affald	Evaluering af nuværende ordninger	●	●	
	Pilotprojekt	●	●	
Erhvervsaffald	Dialog med erhverv	●	●	●
Genbrugspladser	Afklaring af renoveringsbehov	●		
	Kompostudleveringsanlæg	●		
Bioaffald	Bioaffaldsprojekt	●	●	
	Følge udvikling på lovgivningsområdet	●	●	●
Renovering og investering i planperioden				
Arwos Affald A/S	Eventuel investering i forbindelse med indsamling af bioaffald		●	●
	Pulje til renovering og modernisering af eksisterende anlæg	●	●	●
Arwos Deponi A/S	Optimering af gasanlæg	●	●	
	Udvidelse af membran	●		
	Eftersortering	●	●	

AFFALDSPLANENS ØKONOMISKE KONSEKVENSER OG GEBYRSTØRRELSE

Tabel 2

Budgetterede indtægter og udgifter for planperioden.
Beløbene er angivet i mio. kr.

Af tabellen fremgår de budgetterede indtægter og udgifter for planperioden 2013-2018. Planen revideres i 2018, hvorefter et budget for perioden 2019 - 2024 vedtages.
Der er pr. 1. januar 2013 sket en gebyrnedsættelse. Nedsættelsen er sket på baggrund af effektiviseringer og øgede indtægter fra genbrugsbutikker og genbrugspladser.
I 2014 nedsættes taksten yderligere. Det skyldes bl.a. fald i udgifter til forbrænding af affald.

	mio kr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Arwos Affald A/S	Forventede indtægter v. butikker samt afsætning af affald	11,9	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
	Gebyrer	65,3	61,0	61,0	61,0	61,0	61,0
	Forventede udgifter til drift	57,4	57,5	59,5	68,5	68,5	68,5
	Forventede udgifter til renovering, modernisering og nyanlæg	6,0	6,0	10,0	20,0	3,0	3,0
Arwos Deponi A/S	Forventede indtægter						
	Gebyrer deponi	2,2	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
	Gebyrer mellemdeponi	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
	Energiproduktion	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
	Forventede udgifter til drift						
	Deponi og gasanlæg	2,9	2,6	2,4	2,4	2,4	2,4
	Mellemdeponi	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
	Forventede udgifter til renovering, modernisering og nyanlæg deponi	0,39	1,9				
	Forventede udgifter til renovering, modernisering og nyanlæg mellemdeponi	0,39		2,0			

Opgørelse over mængder af affald, der produceres i Aabenraa Kommune

Opgørelserne over affaldsmængderne i Aabenraa Kommune dækker primært affald fra private. Det skyldes, at markedet for erhvervsaffald er frit, og derfor har kommunen ikke oplysninger om affaldsmængderne fra områdets erhvervsliv, ligesom den ikke har indflydelse på udviklingen af erhvervsaaffaldet.

I 2011 modtog Aabenraa Kommunes forsynings-selskab Arwos ialt 49.314 ton affald fra husstande

Genanvendelse	60,4 %
Brændbart	31,2 %
Deponi	6,5 %
Specialbehandling	1,9 %

Den samlede mængde pr. indbygger er 825 kg.

Genbrugspladsen bliver brugt mest

62,7 % af husholdningernes affald afleveres på kommunens 5 genbrugspladser.

26,3 % afleveres som dagrenovation i skraldespanden.

Genbrugsbeholderen tager sig af 11,0 % af husholdningernes affald.

Affaldet bliver enten genanvendt, forbrændt med energi-udnyttelse eller lagt på deponi. Mindre mængder bliver genbrugt direkte eller specialbehandlet.

2011 AFFALD FRA HUSHOLDNINGER FORDELT EFTER BEHANDLINGSFORM

Figur 1

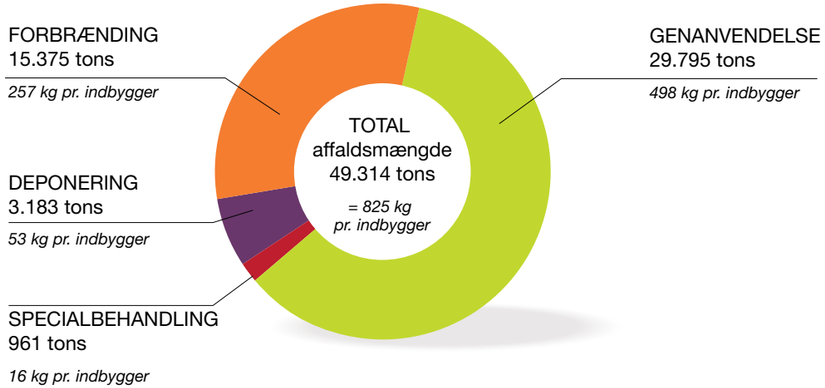

2011 AFFALD FRA HUSHOLDNINGER FORDELT EFTER AFFALDSORDNINGER

Figur 2

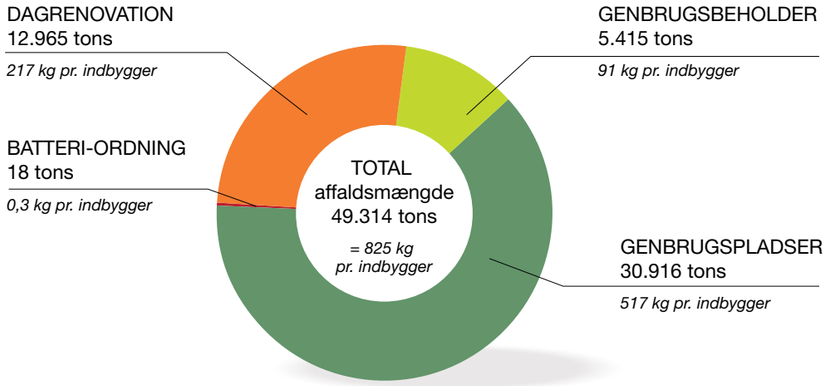

Forbrænding

Forbrændingsegnet affald i 2011, fordelt på genbrugspladser og husstandsindsamling i dagrenovationsbeholderen/skraldespanden.

2011 - FORBRÆNDINGSEGNET AFFALD

Figur 3

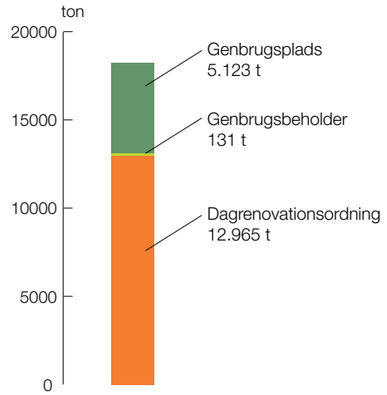

Der er i dag ingen energiudnyttende alternativer til forbrænding for dagrenovationsaffaldet i Aabenraa Kommune. Det forbrændingsegnede affald fra genbrugspladserne indeholder genanvendelige materialer, og mængden af det, der skal brændes, kan reduceres gennem bedre sortering.

Der er meget lidt forbrændingsegnet affald i genbrugsbeholderen, og det viser, at borgerne er rigtig gode til kun at fylde genanvendelige materialer i beholderen.

Genbrugsbeholderen virker

Fra 2008 har alle husstande haft mulighed for at benytte genbrugsbeholdere, som er placeret ved husstanden. Formålet med genbrugsbeholderen er, at den gør det meget nemt at komme af med papir og pap samt emballage af plast, glas og metal. Indførelsen af ordningen har sikret, at vi i Aabenraa Kommune lever op til EU's målsætning om øget genbrug af emballage.

Før og efter genbrugsbeholderen: EMBALLAGEAFFALD FRA HUSHOLDNINGER

Figur 4

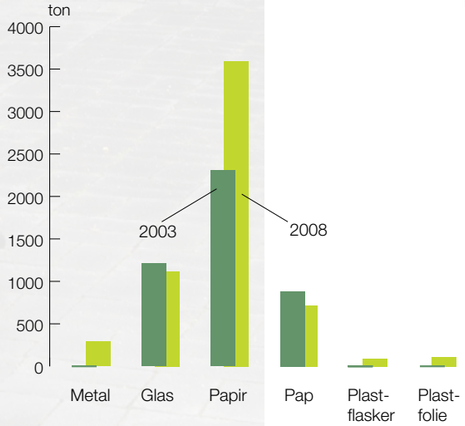

Ved indførelsen steg den samlede mængde af disse affaldstyper til genbrug fra 2.305 ton til 5.932 ton.

For affaldstyperne metal og plast var der ingen tal for disse affaldstyper før 2008, da affaldet blev afleveret i store containere sammen med andet affald. Metaldåser blev afleveret sammen med plæneklippere, cykler i containeren til jern, og plast blev afleveret sammen med havemøbler og andet plast.

Mængderne har ændret sig meget lidt efter 2008. Der benyttes i dag i højere grad plast end glas til emballage. Derfor er der sket en stigning i mængden af plastemballage og et fald i glasemballage. Papirmængden er faldende. Papirpotentialet er faldet på landsplan, hvilket blandt andet skyldes, at færre holder aviser og reklamer.

2011- GENBRUGSBEHOLDERENS FRAKTIONER

Figur 5

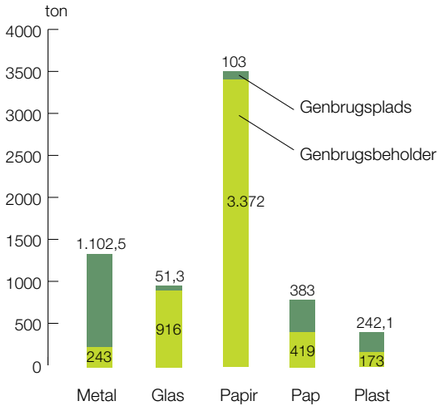

Det er fortsat muligt at aflevere alle affaldstyper på genbrugspladserne. Her modtager man også stadig store mængder pap til genbrug. Det skyldes, at genbrugsbeholderen ikke kan rumme store stykker pap.

Oversigt over affaldsordninger i Aabenraa Kommune

I Aabenraa Kommune eksisterer en lang række forskellige indsamlings- og anvisningsordninger for affald, der er i konstant udvikling. Derfor opdateres informationerne om de respektive ordninger løbende. Opdateringerne kan ses i den årligt publicerede Arwos Håndbog, på www.arwos.dk samt i Aabenraa Kommunes regulativer for husholdnings- og erhvervsaffald.

Affaldsordningerne drives efter hvile-i-sig-selv-princippet. Det betyder, at indtægter kun må anvendes indenfor affaldsområdet, og at indtægter og udgifter skal balancere over en årrække. Overskud kan anvendes til investeringer i at forbedre affaldsordningerne, så der f.eks. kan opnås højere genanvendelse og derigennem en bedre samlet økonomi på affaldsområdet.

I planperioden 2013-2024 skal indsamling og behandling af affald i udbud, og det kommende udgiftsniveau kan derfor ikke vurderes nøjagtigt. Aftaler om indsamling, transport og forbrænding skal udbydes og fornys, og det forventes, at der skal etableres en separat indsamling og behandling af bioaffald.

AFFALDSORDNINGER FOR HUSHOLDNINGER

Indsamling af dagrenovation
Ordningen for dagrenovation er en henteordning af det affald fra den daglige husholdning, der ikke kan genbruges, og som i stedet brændes. Alle husstande i kommunen har pligt til at benytte ordningen. Ordningen er udliciteret og finansieres ved et særskilt gebyr for dagrenovation. Gebyrets størrelse afhænger af den valgte beholderstørrelse.

Genbrugsbeholderen
Alle husstande har mulighed for at benytte en 240 l genbrugsbeholder til bortskaffelse af papir, plastfolie, pap, metaldåser, plastflasker og glasemballage. Beholderen tømmes hver 14. dag. For f.eks. etageejendomme og boligforeninger gælder større beholdere og hyppigere indsamlingsfrekvens. Ordningen er udliciteret og finansieres via genbrugstaksten.

Indsamling af batterier og småt elektronik
Batterier og småt elektronik kan afleveres i en klar pose på låget af skraldespanden. Posen tages med ved næste tømning. Batterier og småt elektronik kan også afleveres på genbrugspladserne i Aabenraa Kommune. Ordningen er udliciteret og finansieres via genbrugstaksten.

Indsamling af ting og sager til direkte genbrug
Kommunens borgere kan få afhentet f.eks. møbler, tøj og andre ting og sager, hvis tingene er genbrugelige og salgsbare. De indsamlede ting sælges i Aabenraa Kommunes genbrugsbutikker. Genbrugelige ting og sager kan også afleveres på genbrugspladserne. Ordningen varetages af Arwos og finansieres via genbrugstaksten. Hvis indboet vurderes til ikke at være salgsbart, har man mulighed for at få det afhentet mod betaling.

Flishugning af grenaffald
Private husstande samt boligforeninger og -selskaber kan få fliset grenaffaldet ved husstanden. Ordningen er en tilkaldeordning, hvor borgeren ringer og træffer aftale om flishugningen. Ordningen er udliciteret og finansieres via genbrugstaksten.

Genbrugspladser
Borgerne transporterer selv affaldet til genbrugspladserne og sørger selv for at sortere affaldet korrekt. Ordningen finansieres via genbrugstaksten.

Medicin og klinisk risikoaffald
Klinisk risikoaffald fra private husstande kan afleveres på apoteket, som bortskaffer affaldet sammen med medicinrester. Gratis kanylebokse udleveres på genbrugspladsen. Ordningen finansieres via genbrugstaksten.

AFFALDSORDNINGER FOR ERHVERV

Indsamlingsordning for klinisk risikoaffald
Affaldet omfatter skærende og stikkende genstande, smitteførende affald, biologisk affald og andre affaldstyper, som findes særligt uhygiejnisk. Producenter af klinisk risikoaffald har pligt til at benytte indsamlingsordningen. Affaldsproducenterne er typisk sygehuse, lægehuse, dyrlæger og tandlæger. Indsamling af klinisk risikoaffald varetages af MOTAS (Modtagestation Syddanmark). Afregning foregår direkte mellem MOTAS og affaldsproducenten.

Tømningsordning for olie- og benzinudskillere
Indsamling af olie- og benzinudskillere varetages af MOTAS. Afregning foregår direkte mellem MOTAS og affaldsproducenten.

Anvisningsordninger for affald til deponi
Erhvervsaffald, som ikke kan genanvendes eller brændes og som ikke er farligt affald, skal afleveres til deponi.
Kommunen anviser alt deponeringsaffald til Arwos Deponi på Flensborgvej 535, 6200 Aabenraa. Afregning foregår direkte mellem Arwos og affaldsproducenten.

Anvisningsordninger for forbrændingsegnet affald
Erhvervsaffald, som ikke kan genanvendes, men som kan brændes og som ikke er farligt affald, skal afleveres til forbrænding.
Kommunen anviser alt forbrændingsegnet affald til mellemdepotet ved Arwos Deponi på Flensborgvej 535, 6200 Aabenraa, hvorefter det mellemlagres, omlastes og køres til forbrænding. Efter aftale med Arwos kan erhvervsaffald køres direkte til Sønderborg Kraftvarmeværk. Afregning foregår direkte mellem Arwos og affaldsproducenten.

Fritvalgsordning for øvrigt affald
Alle erhvervsdrivende i og udenfor kommunen har adgang til genbrugspladserne i kommunen, hvis de tilmelder sig en sms-ordning ved Arwos. De erhvervsdrivende transporterer selv affaldet til genbrugspladserne og sørger selv for at sortere affaldet korrekt. Afregningen foregår direkte mellem Arwos og affaldsproducenten.

I høringsperioden er affaldsplanen tilgængelig på kommunens hjemmeside samt på kommunens biblioteker og borgerservice.
Har du bemærkninger i høringsfasen, kan de sendes til Aabenraa Kommune på nedenstående adresser.

TIDSPLAN FOR POLITISK BEHANDLING

Politisk behandling - Forslag til tidsplan:
Teknik- og Miljøudvalget: 7. august
Økonomiudvalget: 20. august
Byrådet: 28. august

Høring
29. august + 8 uger til 31. oktober
(begge dage inkl.)
Borgermøde i starten.

Endelig vedtagelse
Teknik- og Miljøudvalget: 6. november
Økonomiudvalget: 3. december
Byrådet: 18. december

Ikrafttrædelse:
1. januar 2014

Forslag til affaldsplanen kan efter den politiske behandling ses på
www.aabenraa.dk/borger/affald - genbrug

Aabenraa
Kommune

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa

post@aabenraa.dk